

Hoa Dại Tháng Mười

Như Đức

Tháng mười, thời tiết chuyển từ mưa sang nắng, gió bắc chớm lạnh, một buổi sáng nào đó ngủ dậy nghe hơi man mát ngoài da, thế là tôi đã đủ thấy nổi vui mừng len chậm chậm, như mùa lạnh đến từ từ. Ưa tháng mười, năm nào cũng đến, nhưng năm nào cũng là người khách không quen.

Tháng mười, nắng khô hanh đủ để phơi những hạt lúa mới gặt, nắng óng ả vàng như sân lúa vàng tươi. Bao nhiêu lần tháng mười đã qua nhưng tôi không níu giữ được những kỷ niệm về tháng mười, và nghĩ rằng mình thật vô tình, không có lời nào cho nó, trong khi năm nào tôi cũng tận hưởng đủ mọi niềm vui từ tháng mười, và nhất định lần này phải ăn sinh nhật cho tháng mười.

Tự nó, đã có đủ quà mừng tặng. Một bầu trời đêm cao, lạnh vút, đêm đằm thắm của tháng mười cũng đặc biệt, không oi nồng không gió mưa rỉ rả, đêm êm ru, chòm sao liệp hộ xuất hiện đầu đông, ánh sáng lạnh và xa xôi của nó vẽ lên nền trời một hình cây cung quen thuộc. Hồi mới xuống Viên Chiếu, ở giữa rừng, chúng tôi đã nhìn chòm sao liệp hộ mà gọi gắm bao nhiêu tâm sự. Cây cung cong vòng như sắp bắn đi một mũi tên,

và đêm nào cây cung cũng giương như thế, mũi tên chúng tôi nhắm đúng hướng, nhưng cái đích tới thì... cho nên đêm nào cũng giương cung như anh chàng thợ săn trên nền trời. Chòm sao không hề mỏi mệt, đêm ngời thiên về hướng đông, cũng nắm dây cung và nhắm hướng, khuya dây ngó lên đầu, hình cây cung cao và nhỏ tí giữa muôn vàn sao li ti, nó cũng không lẩn vào đâu được. Giờ thiên sáng, cây cung chéch về phía Tây, to lớn như gần rơi xuống đất, chúng tôi vẫn ngồi đó tâm tư như một mũi tên đã định hướng, nhưng vẫn còn lặn độn vì bao nhiêu sắc, thợ... nên cây cung cứ căng hoài, chờ đợi.

Tình cờ tôi sẽ tặng cho tháng mười và chòm sao liệt hộ bài thơ này, chị Thông đã chép tặng tôi - chép chứ không phải đã sáng tác:

Đại Trượng Phu

Cửa tùng đôi cánh khép

Một mũi tên sáng loáng lia dây cung

Lao vút tới

Mặt trời nổ tung

Đầy sân hoa cam rụng

Phảng phất bóng vô cùng.

Không biết ở vòm trời đó, chị có nhìn thấy chòm sao liệt hộ? Chúng tôi há không mang trong mình những mũi tên,

nhưng mỗi lần bán ra đều tằm bậy, bán ra mang thương tích cho người và cho mình, để rồi mỗi lần ngồi thiền lại ân hận, lại tự hứa, và mũi tên đại ngộ vẫn còn y trong đấy!

Tháng mười, cỏ dại đem tặng cho một vùng hoa bát ngát để mừng người bạn tốt trong năm. Tháng mười vừa mới mưa xong, đất còn đủ độ ẩm, nhưng nắng ấm vừa đến, đủ làm hé những cánh hoa nhỏ xíu mong manh.

Hoa của đồng cỏ không được nâng niu chăm sóc nên đòi hỏi điều kiện thiên nhiên phải gượng nhẹ. Tháng mười có đủ điều kiện đó cho vùng cỏ xanh hoang. Mưa dầm đất lạnh, trời âm u không ai nhận ra sắc hoa chìm trong cỏ rối, nắng gắt đất khô ai công đâu đi tưới cho mấy bụi cỏ bên đường? Cho nên hoa đồng loạt chào tháng mười thân ái. Và tôi yêu tháng mười cũng chính vì những bụi cỏ đơm bông đó. Đi qua một vùng cỏ lơ thơ hay rậm rạp, đều thấy đủ loại hoa, đủ màu sắc trải dài, nhưng phải tinh tế kỹ lưỡng lắm mới thấy.

Vùng đất Đại Tùng Lâm rất nhiều cỏ hoang, cỏ mọc cả vạt rộng, cỏ như một tấm áo lông thú che kín mặt đất vào những đêm lạnh lẽo. Mỗi bước đi qua lại thấy một bụi cỏ dại nở hoa. Cọng cỏ cao và cứng thì bông tròn trĩu rần chắc, bụi cỏ mềm thì bông ẻo lả, những dây cỏ mỏng mảnh cũng nở một nụ bông bé tí, tím nhạt, bốn cánh, như một hạt sao rất mờ. Bụi cỏ

nằm sát đất, thả dài những chiếc bông nhỏ, như thể mặt đất đang nở hoa. Loài hoa đại, tròn xoe như một chiếc hoa tai hột xoàn, cũng đơm khít khao những tầng cánh xanh nhạt, vô số bông hột xoàn đang đua nở bên bờ đường. Cỏ chỉ lá mảnh thân yếu, nở một nụ bông mảnh như lụa, màu tím nhạt, mỗi bông ba cánh khép rất mong manh, chùm cỏ hoa kem màu tròn trắng lơ nhô đưa những đóa hoa đầu tròn vo trắng hột như vừa quệt vào đám tuyết, những cây cỏ vừa nở bông xanh thắm, bông tím màu cà. Không một cọng cỏ nào không nở hoa trong mùa này, mặt đất nở đầy vô số loài hoa không tên, chẳng ai mời, cứ nở rộ mỗi sáng và tàn dần, tàn dần dưới nắng gắt. Tôi ước gì mình có thể chụp hết những hoa bờ cỏ bụi, vô danh nhưng thật xinh xắn và vô tư. Chúng nở để mà nở, không cần người ngắm, và nếu không có mấy bông hoa làm dấu, ai phân biệt được cây cỏ này khác với cây cỏ kia ra sao.

Nổi bật nhất trên đồng cỏ đại, là những cây mắc cỡ, đơm bông tím tròn xoe, tròn như một con mắt mở to. Họ hoa mắc cỡ nở ò ạt, lấn lướt hết những bụi cỏ rụt rè chung quanh, chẳng ai dám đứng gần vì sợ những mũi gai nhọn. Mắc cỡ tím nở hàng loạt, hàng loạt hoa, êm và mịn màng như những nụ phấn của các cô thiếu nữ, hoa tím hình tròn trên các bụi bờ đường như ai đang ngắm, đang hát to chào khách. Chiếc áo len

Hoa Đại Tháng Mười

của mặt đất lại được điểm thêm những nụ hoa thêu màu tím hồng mơ, ngó thật mơ màng nhưng cẩn thận, rớt vào thì trầy tay xước da.

Cây cỏ pha màu hoa, tạo hình riêng biệt, không hoa nào giống hoa nào. Màu vàng nhạt đến vàng tươi, chỉ một chấm vàng long lanh trên cỏ cũng đủ biết ở đó đang nở hoa. Màu nâu nhạt đến màu nâu đậm, màu lá úa dễ lẫn với rác. Màu xanh biêng biếc như lá non, màu xanh như thể mượn áo da trời mặc vào trên cánh, màu hồng tươi như tà áo của các cô thiếu nữ ngày Tết.

Tháng mười, nhận đủ những màu hoa của đất, của cỏ và khoan thai đi chậm chậm, lướt những bước gió khuya. Buổi sáng hơi lạnh đủ làm mềm đọt cỏ, hơi lạnh vuốt trên mặt những đóa hoa thích thú, và chùm cỏ tuyết cỏ kem kêu lên, chìa những đầu tròn màu trắng như mời mọc. Chúng chỉ trắng trong vài hôm rồi đổi màu úa sậm. Cỏ long lanh giữ lại những hạt sao đã bay xuống chơi đêm hôm, cọng cỏ ướt mượt như mới đi tắm về, khoác vội chiếc áo hoa. Có những đám sương còn mãi tụ họp chơi đùa, quên mất rằng trời sáng nắng lên, và làm rớt cánh trắng xóa trên một chùm cỏ.

Tháng mười mùa hội của cỏ cây, hoa dại.

Không bao giờ nghiêng mình chăm chú xem một cọng hoa đại bé tí, nhỏ nhoi như một hạt cát, hay chỉ nhỉnh hơn hạt cát tí xíu, trên một nhánh hoa nhỏ chừng một vảy cá, pha đủ hai màu tím vàng, mà tôi không thấy lòng ngợi ca sự kỳ diệu của thiên nhiên.

Trên con đường cát, vô số dấu chân đi qua, người ta và cả thú vật. Người đi cuốc rẫy, người chặt củi, trâu bò đi ăn cỏ, in những dấu móng lõm sâu, xe đạp, xe ba bánh, xe bò chở đá nặng trĩu, ì ạch lạch cạch bên đường, những câu chuyện trò theo gió thổi bạt đi. Ít ai ngó thấy những bụi cỏ thấp mọc sát đất, dường như không cất mình lên nổi, cỏ nằm trên đất yên ổn như bé con nằm trên nôi, và hé những nụ hoa, mở mắt nhìn con đường, nhìn người qua lại. Bước chân nào cũng pha đôi chút lo âu mệt mỏi. Làm người mà có mấy ai vô tư khi đã vác cái cuốc, cây cày trên vai, đã biết tính toán cho mùa đậu, miếng vườn. Chỉ trừ mấy chú bé học trò nhảy chân sáo, đang mải mê gậy gỗ, hoặc ô3đùa giỡn nhau, lẫn cả quần áo đầu tóc lên cỏ, làm bẹp dí cả cọng cả hoa. Nhưng xem chừng không mấy ai phiên hà chuyện đó, áo dính cát thì đứng dậy phủi, bụi hoa này bị đè nghiêng thì có bụi cỏ khác vẫn vẫy lá gọi mời, mấy chú bé con tha hồ lăn lóc.

Trẻ thả trâu ngồi chơi với nhau dưới bóng hàng tràm, cành buông thông những chùm hoa vàng mịn lấm tấm phấn, mấy con bò quơ mõm trên đọt cỏ tranh non, nghiêng ngầu sột soạt, vừa ăn vừa thở, vừa hửi phì phò, có khi chúng lội cả vào đồng cỏ mắc cỡ, gục gặc lướt trên mấy cọng lá xếp kín, và bên cạnh đó những nụ mắc cỡ cứ tròn xoe như một nỗi ngạc nhiên nhất đời.

Tagou nói "Thượng đế có thể chán nản trước những Vương quốc mênh mông, nhưng không hề chán nản trước một cọng hoa đại nhỏ xíu" Quả thật là vậy, tôi không bao giờ chán ngắm những hạt hoa, mảnh hoa, nụ hoa lấm tấm, li ti trên khắp mặt đất này. Cỏ đại đâu có gì để khoe, chỉ nở một lần khi tháng mười đến. Và công phu nào đã xếp đặt những cánh hoa hình chuông, hình ngôi sao, hình tai bèo, hình nút áo, hình loa kèn... ai pha màu trắng như sữa đọng, xanh biếc, tím lam, vàng mơ, hồng phấn...?

Những đồng cỏ hoa làm vui những nỗi sầu phơn phớt, khi tháng mười nhắc nhở năm sắp hết, ngày lại qua mau.

